

Interiér pasáže Dům knihy Portál, návrh dispozice a výtvarné zpracování prostoru průchodu do dvora

Věra Francová

Bakalářská práce
2009

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav produktového designu
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Věra FRANCOVÁ**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Prostorová tvorba**

Téma práce: **Interiér pasáže Dům knihy Portál, návrh
dispozice a výtvarné zpracování prostoru průchodu
a dvora**

Zásady pro vypracování:

Teoretická část

- POPIS – ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
- POPIS – HODNOCENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU
- FOTODOKUMENTACE
- PRŮVODNÍ ZPRÁVA, ZDŮVODNĚNÍ NÁVRHU, POSTUPU PŘI NÁVRHU, JAKÝM ZPŮSOBEM ZHODNOCUJETE DANOU LOKALITU SVÝM NÁVRHEM, MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ, INSPIRACE A MOTIVAČNÍ OBRÁZKY

Praktická část

- ANALÝZA DANÉ PROBLEMATIKY
- KONCEPCE ŘEŠENÍ
- DISPOZIČNÍ A PROSTOROVÝ NÁVRH
- KONSTRUKČÍ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

Časopisy:

ERA 21: o architektuře. Brno: ERA21s.r.o, 2000-. Vychází 7 x ročně. ISSN 1801-089X

DETAIL Konzept. München: Institut für internationale Architektur, 2000-. Vychází měsíčně. ISSN 0011-9571

ARCHITEKT. Praha: Vydavatelství Julius Macháček-Kabinet, 2000. Vychází měsíčně. ISSN 0862-7010

EL CROQUIS, ISSN 0212-5633

Vedoucí bakalářské práce: Ing. arch. Lucie Delongová
Ústav produktového designu

Datum zadání bakalářské práce: 1. prosince 2008

Termín odevzdání bakalářské práce: 11. května 2009

Ve Zlíně dne 23. února 2009

doc. IngA. Jana Janíková, ArtD.
pověřená děkanka

Ing. arch. Hana Maršíková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Práce se zabývá rekonstrukcí a studií nového využití pasáže Domu Knih a dvora, který k němu náleží. Zviditelnění komunikačního spojení. Zatraktivnit prostory tak, aby se areál dostal do podvědomí obyvatel. Návrh budoucího využití dvou různorodých sousedních prostor.

Klíčová slova: spojnice významných míst, naučná stezka, kultura, společenské místo pro širokou veřejnost

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The work is concerned with reconstruction and study of new utilization of passage of The House Books the yard which belongs to is. To make communication connection visible. To make that space more attractive to get that area to public awareness. The project of future use of two different neighbouring areas.

Keywords: connection of important places, educational trail, culture, social place for public.

Poděkování, motto

Ráda bych poděkovala Lucii Delonové za skvělé vedení a příjemnou spolupráci při tvorbě mé bakalářské práce. Také Haně Maršikové a Karlu Lapkovi za tříleté směřování mého vývoje na atelieru, kteří mi předali několik dobrých rad a zkušeností. Stejně tak své rodině, za podporu, svým přátelům, zejména Kateřině Šprtelové, za trpělivost a korekci. Velký dík také panu Ing. Arch Františku Stankayovi za posouzení mé práce a dodání chuti do práce.

Motto

„Méně je více“

Ludvik Mies van der Rohe

OBSAH

ÚVOD	8
1 UHERSKÉ HRADIŠTĚ	10
1.1 HISTORIE UHERSKÉHO HRADIŠTĚ	10
1.1.1 Fotodokumentace k historii.....	14
1.2 OKOLÍ UHERSKÉHO HRADIŠTĚ	17
1.3 SOUČASNÉ UHERSKÉ HRADIŠTĚ.....	17
1.3.1 Fotodokumentace současnosti.....	18
2 DŮM KNIHY PORTÁL	20
2.1 HISTORIE DOMU	20
2.2 SOUČASNÝ DŮM KNIH PORTÁL	21
2.2.1 Fotodokumentace současného areálu Domu Knih Portál	22
3 SOUČASNÝ STAV PASÁŽE A ATRIA	25
3.1 STAV PRŮCHODU	25
3.1.1 Stav podlahy.....	25
3.1.2 Stav zdí.....	25
3.1.3 Mobiliář.....	25
3.1.4 Květináče.....	25
3.1.5 Lavičky.....	25
3.1.6 Regály	26
3.1.7 Bankomat	26
3.1.8 Osvětlení	26
3.1.9 Odpadkové koše.....	26
3.2 STAV ATRIA.....	26
3.2.1 Stav venkovní podlahy.....	26
3.2.2 Stav travnatých ploch.....	27
3.2.3 Stav kavárny.....	27
3.2.4 Mobiliář.....	27
3.2.5 Osvětlení	27
3.2.6 Odpadkové koše.....	28
3.2.7 Parkovací místa	28
3.2.8 Stojany na kola.....	28
3.3 CELKOVÝ DOJEM.....	28
3.4 DOKUMENTAČNÍ FOTOGRAFIE	30
3.4.1 Pasáž.....	30
3.4.2 Atrium	32
4 NÁVRH	35
4.1 PASÁŽ	35
4.1.1 Podlaha.....	35
4.1.2 Rostliny	36
4.1.3 Lavičky.....	36
4.1.4 Instalace na stěnách.....	36

4.1.5	Osvětlení	37
4.1.6	Ostatní	37
4.2	ATRIUM.....	37
4.2.1	Komunikace	37
4.2.2	Porost.....	38
4.2.3	Vodní plochy	38
4.2.4	Promítací plocha.....	38
4.2.5	Posezení.....	39
4.2.6	Osvětlení	39
4.2.7	Odpadkové koše	39
4.2.8	Ostatní	40
4.2.9	Rozmanité stěny budov v atriu.....	40
4.3	PŮDORYSNÉ ZMĚNY	41
4.3.1	Kancelář	41
4.3.2	Infocentrum	41
4.3.3	Kavárna	42
4.3.4	Návrh změn půdorysu	43
ZÁVĚR.....		45
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		46

ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila rekonstrukci vstupních prostor interiéru Domu Knih Portál v Uherském Hradišti. Mým cílem je vyřešení „q pasáže“ a zpracování prostor průchodu a dvora. Snažila jsem se vytvořit prostředí vhodné pro danou budovu a lokalitu, ve které je umístěna.

Stávající stav prostor není příliš zdařilý a to především kvůli vybavení a rozmístění objektů v prostoru. Působí poněkud chaoticky, přeplněně a nepřehledně. Vnitřní prostora pasáže navíc nijak zvlášť nekorresponduje svými prvky s venkovním atriem dvora. Budova má však své historické základy, tudíž jsem se nepouštěla do žádných drastických změn. Spíše jsem se snažila o zviditelnění a pozdvižení úrovně tohoto historicky cenného objektu.

Jako největší úkol bych označila propojení atrie s budovou, a to jak vzhledově tak i funkčně, přičemž mohou být obě části využívány stejně tak dobře společně jako samostatně a po dobu celého roku. Jsou také schopny se variabilně přizpůsobit potřebě ze strany návštěvníků či klimatickým změnám podnebí. Nemohla jsem opomenout také otázku údržby. Na základě tohoto faktu jsem volila vybavení a materiály, které nevyžadují zvláštní péči či nákladnou a příliš častou údržbu.

Mým hlavním cílem bylo vyřešit otázku jak prostor co nejvíce využít. Chtěla jsem, aby místo mělo zároveň harmonickou, příjemnou a pro své návštěvníky přitažlivou podobu, tak aby se v něm zdržovali a znovu se do něj vraceli.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 UHERSKÉ HRADIŠTĚ

1.1 Historie Uherského Hradiště

Uherské Hradiště je město ležící na jihovýchodě Moravy. Historie města sahá daleko do minulosti. Existují doklady o tom, že již ve starší době kamenné bylo území dnešního města osídleno a to hlavně díky své ideální poloze s mírnými klimatickými podmínkami i úrodnou půdou a také díky toku řeky Moravy. Uherské Hradiště leží v nížině, tudíž má velmi teplé podnebí. O tom jak bylo město rozděleno, se dozvíme z úryvku.

Město Uherské Hradiště rozkládá se na ploše 249.135 ha, z nichž 21.261 ha připadá na plochu stavební, 224.679 ha na pozemky a 3.1934 ha na městské sady. Má tři prostorná náměstí: Komenského (dříve Hlavní) Mariánské a Palackého. První dvě spojuje Radnická

(vulgo Prostřední) ulice, nejživější, ale také nejmenší druhé a třetí, teprve na počátku let devadesátých založeným, ulice Josefská čili Kunovská. (1)

Jeho výhodná geografická poloha, střední Pomoraví, zahrnující část východního svahu Chřibů, část předhoří Bílých Karpat, severní cíp Dolnohradského svahu má všechny podmínky k tomu, aby zde dala vzniknout významnému místu. Tímto místem odedávna procházeli nebo zde sídlili lidé již od starší doby kamenné. Z těchto důvodů se kdysi na tomto místě nacházela významná křižovatka obchodních cest.

Zprávy o těchto obchodních cestách pocházejí z druhého století našeho letopočtu a jsou obsaženy ve spise „Geografika hyfégésis“, jehož autorem byl Řek, který toto území neznal, ale popisoval je na základě cestovních denníků obchodníků a vojáků.

O vniku Hradiště se dozvídáme ve dvou listinách. První z 15. října 1257 v Plesích od českého krále Přemysla Otakara II. Tato listina je úplně prvním dokumentem dokládajícím založení Uherského Hradiště. Informuje nás o důležitých okolnostech založení, že město bylo založeno jako pevnost proti uherským hranicím na ostrově s kaplí Sv. Jiří, a že pozemek náleží velehradskému klášteru. Také zde jsou zapsány všechny výsady, které městu král udělil, jako například konání trhů a placení poplatků.

Ve jménu svaté a nerozdílné Trojice v jedné osobě amen. Já, Přemysl, z Boží milosti pán království českého, vévoda rakouský a markrabí moravský, všem, kteří budou tuto listinu čísti, na věčné časy. Ustanovujeme, aby na ostrově, na kterém stojí kaple sv. Jiří a

kterýžto ostrov nad vše ostatní v oné krajině se zdá podle úsudku všech svrchu jmenovaných našich věrných nejpríhodnější k založení pevnosti, jak naši poddaní z Kunovic, tak i poddaní kláštera velehradského, ze samé trhové vsi Velehradu, protože ono místo jest pro všechny rozlehlé a prostorné, zároveň se usaditi. A tak dali jsme toto privilegium sepsati a stvrditi pečeti naší důstojnosti, jakož i pečeti ctihodného otce Brunona, biskupa olomouckého.(x)

Dáno v Plesích 15. října L.P. 1257.

Obr: 1. Tzv. základní listina vydaná 15. 10. 1257 (x)

Druhá z 23. května 1258 v Hradišti nazývaném tehdy Nový Velehrad navazuje na první a dává nově založenému městu určitější právní podklad. Na základě těchto listin víme, že město vzniklo z vůle krále, ale pouze se souhlasem velehradského kláštera jakožto vlastníka pozemku. Toto založení si vyžádalo bezpečnostní opatření Moravy, jež trpěla nájezdy Uhrů. Kromě obranného důvodu vedly k založení i důvody hospodářské ovlivněné dobrou geografickou polohou.

Původ královského města Uherské hradiště jest historicky přesně prokázán. Datuje se v dobu, kdy Morava trpěla velmi častými vpády Kumánů či Maďarů, tehdy ještě pohanů, ze sousedních Uher, kteří každé chvíle nenadále v zemi se objevivše, pustošili, ničili a vraždili vše co se jim octlo v cestě. Takových vpádů nepřátelských bylo velmi mnoho a trpěla jimi celá země, nejvíce však oblasti její Uhrám nejbližší, a z těch v prvé řadě klášter velehradský, který měl tehdy ve východní Moravě rozsáhlé statky.

Chtěje tomuto běsnění škůdcův Moravy aspoň poněkud přítrž učiniti, obrátil se opat velehradský Hertléb k biskupovi olomouckému Brunovi s prosbou, aby vymohl na králi Přemyslu Otakarovi II. vystavění pevnosti na pomezí moravsko-uherském poblíž Velehradu, které by zdržovala nájezdy Kumánů do Moravy. Král vyhověl prosbě biskupově a zplnomocnil jej, aby s pány Jindřichem z Lichtenštejna, Vilémem z Hustopeče, Janem z Vyškova a j. vyhledal místo, kde by pevnost nová mohla býti vystavěna. (1)

Nové město nemělo ustálený název. Na základě listiny z roku 1257 nebylo nijak pojmenováno. Další listina z roku 1258 ho nazvala Novým Velehradem. Ve 13. století se tento název přestal užívat a roku 1292 se poprvé objevuje název Hradiště. Celý název Uherské Hradiště se začíná používat až v roce 1587.

Po svém založení bylo město osídleno obyvateli dvou přilehlých obcí Kunovic a Starého města a dalo vzniknout dvěma novým trhovým vsím, každé s vlastním náměstím. Spojení dvou trhových vsí je zcela výjimečné. U větších měst bylo někdy založeno více tržišť či náměstí v hradebním okruhu, jako je tomu například v Brně. Dvě tržní osady vedle sebe jsou opravdu ojedinělé. Navíc vezmeme-li v úvahu, že Hradiště vzniklo na místě, kde krom kaple a několika rybářských domů nebylo nic, je potom vznik takového města opravdu téměř raritou. Náměstí i ulice, které do náměstí ústily, měly pravoúhlý tvar. Tato náměstí stojí dodnes a jsou specialitou města Uherské Hradiště. Kunovjané postavili dnešní Masarykovo náměstí s dominantou farního kostela Františka Xaverského a barokní kašnou s plastikou delfínů a piniovou šiškou. Další pozoruhodnou budovou tohoto náměstí je barokní lékárna U Zlaté koruny, která slouží svému účelu dodnes. Druhé Staroměstské náměstí dnes nazývané Mariánské, tomu vévodí morový sloup postavený jako výraz díků za odvrácení morové epidemie v roce 1715. Na místě sloupu stála původně barokní kašna, která byla přesunuta na místo, kde se nachází dnes. Tato dvě historická centra Uherského Hradiště Masarykovo náměstí a Mariánské náměstí spojuje Prostřední ulice. V Prostřední ulici se roku 1296 za krále Václava II. začala stavět první radnice. Stará radnice v Prostřední ulici pochází ze 14. století a i přes to, že prošla několika přestavbami, protože byla zničena několika požáry, patří mezi nejhodnotnější architektonickou památku ve městě. Nová radnice, kam se přesunul celý městský úřad, který tam sídlí dodnes byla vystavěna v roce 1894 na Komenského náměstí.

Město mělo mít strategicko - vojenské poslání a od poloviny 14. století byla započata výstavba kamenných hradeb. V konečné podobě byl systém hradeb tvořen vnitřní ka-

mennou hradbou, hradebním příkopem a vnější kamennou hradbou. Souvislá zeď byla přerušena sedmi věžemi a třemi městskými branami: Kunovská, Staroměstská a Královská. Roku 1314 došlo k vpádu Kumánů, při kterém došlo k velkému poškození hradeb. Uherské Hradiště se těšilo přízni Karla IV., který zaručil, aby hlavní silnice vedla středem města a udělil Hradišti tzv. dědické právo, které do té doby mělo jen hlavní město Brno. Na počátku 15. století byla v Uherském Hradišti zřízena ve Starém Městě nemocnice. Roku 1429 bylo měšťanům dovoleno zřídit si sklad soli a veškeré poplatky z tohoto skladu jim byly ponechány, a to k účelu opravy městských hradem, mostů a jezů. Tento sklad se nachází v dnešním domě U Slunce z roku 1578, který je jedinou skutečně prokázanou renesanční stavbou ve městě. Za vlády Mikuláše I. bylo městu uděleno právo vybírat pro účely oprav města mýtné od obchodníků. Druhá polovina 15. století je pro město dobou čilého stavebního ruchu. Ve městě vzniká nová radnice, která měla nahradit starší nedostačující budovu. Výstavba středověkého města byla dokončena v 16. století. Město bylo pevně uzavřeno hradbou přerušovanou pouze branami a věžemi a stalo se bezpečným a po dlouhá léta nedobytným místem. Uherské Hradiště bylo v letech 1468 – 1474 celkem pětkrát obléháno Uhry, ale pokaždé se ubránilo. Hradišťská pevnost neodolala jen jednou a to Prusům v roce 1742. Svůj strategický význam si město zachovalo až do zrušení pevnosti v roce 1782. Další rozvoj města nastal v 19. století, kdy došlo k postupnému rozšiřování města za původní hradby.

Roku 1481 bylo městu propůjčeno užívání červeného pečetického vosku. Tuto barvu dodnes užívá. Do té doby měli vosk zelený. A také byl městu udělen znak. Městským znakem tedy od té doby byl červený štít se dvěma věžemi. Když Hradiště připadlo králi Matyáši, ocenil je tímto doplňujícím prvkem, protože byl ohromen jejich rytířskostí.

Obr: 2. Městská pečeť z roku 1312 (2)

Obr:3. Tzv. znaková listina z 28. 6 1481 (x)

obr: 4. nynější znak UH. (x)

Historické jádro města bylo prohlášeno městskou památkovou zónou.

1.1.1 Fotodokumentace k historii

Obr:5. Veduta Jana Willenberga z roku 1593, otištěná v knize Bartoloměje Paprockého:

Zrcadlo slavného markrabství moravského...(7)

Obr: 6. Veduta na výučním listě, neznámý, autor sedmdesátá léta 18. století (7)

Obr: 7, 8. Masarykovo náměstí (8)

Obr: 9, 10. Mariánské náměstí (8)

Obr: 11, 12. Historické jádro města (3)

1.2 Okolí Uherského hradiště

Uherské Hradiště je charakteristické rozmanitou krajinou a přírodními zvláštnostmi, řekou Moravou s rozsáhlými Lužními lesy s původní faunou a flórou. Nedaleko se nachází dvě podmanivá pohoří Chřiby a Bílé Karpaty.

V okolí Uherského Hradiště je hned několik významných míst, jako je například Hrad Buchlov ze 13. století vzdálený od města pouze 12 kilometrů, Velehrad jež je poutním místem křesťanů, ten je vzdálen 6 kilometrů, krásné lázeňské město Luhačovice ve vzdálenosti 30 kilometrů či poutní místo Sv. Antonička vzdálené 12 kilometrů. Také považují za důležité zmínit oblast Mařatských vinogradů.

Do Uherskohradištského okresu spadají Buchlovice, Velehrad, Nedakovice, Bzenec, Napajedelsko a Zlínsko.

1.3 Současné Uherské Hradiště

Současná plocha uherskohradištského katastru činí celkem 2 126 ha. Je rozdělena na městské čtvrti – centrum, Mařatice, Rybárny, Jarošov, Míkovice, Sady, Vésy, s celkovým počtem 26 280 obyvatel.

Uherské Hradiště prožívá v posledních letech bouřlivý rozvoj stavební činnosti. Vzniklo mnoho nových staveb, rekonstrukce se dočkaly i některé historické budovy. Město se svým návštěvníkům představuje novou tvář se širokou nabídkou služeb, obchodů a kulturního vyžití.

K nejvýznamnějším současným aktivitám konaným ve městě patří Festival hudebních nástrojů lidových muzik, druhý největší Filmový festival v České republice, setkání ochránců přírody, Slavnosti vína, Den otevřených památek, mezinárodní symposium lité mince.

V Uherském Hradišti působí řada folklorních, pěveckých a zájmových souborů a kroužků, které pořádají další akce, například hody, besedy, koncerty apod. Tradičními se staly jarmarky na Masarykově náměstí.

Uherské Hradiště doslova kypí společenským a kulturním životem. Stalo se tedy nejen po historické, ale i po kulturní stránce velice zajímavým místem jak pro své rodáky tak i návštěvníky.

1.3.1 Fotodokumentace současnosti

Obr: 13. Masarykovo náměstí s dominantou kostela Františka Xavera

Obr: 14. Zelný trh, spojnice mezi dvěma náměstími

Obr: 15. Mariánské náměstí s morovým sloupem a barokní kašnou

2 DŮM KNIHY PORTÁL

2.1 Historie domu

Z dochovaných informací o majitelích domu se můžeme dozvědět z literatury mapující stav a hodnotu městských domů.

Č. 35. *panský a velkoměstský dům – nám. Svobody.*

Dům někdy Jana Kalného koupil Jan Šmerhovský z Lidkovic, po němž zdělila ho Eliška Šmerhovská z Lidkovic, která ho odkázala svým dcerám pannám Magdaleně a Žofii Bideritejnovým z Bojišova. Ty ho r. 1615 prodaly p. Václavu Ullersdorfovi z Němčí a na Březolupech za 5000 zl. m. r. 1620 koupil dům p. Adam Martinkovský z Roseče a na Strílkách pro sebe a svou manželku Johanku Podstátskou z Prusinovic za 400 zl. m. Jich dceru vzal si za manželku p. Jan Jetrich Lhotský ze Przně a na Zlámaným Oujezdě a dům r. 1628 převzal. Paní Lhotská r. 1669 odkázala ho Karlu Martínkovskému z Roseče na svobod. Dvoře v Kunovicích a pí. Polyxeně Brawantskej roz. Třebickéj z Riechenburka. Roku 1671 koupil druhou popelici domu od p. Martinkovského p. Karel Osecký z Oseče a na Častkově sobě a své manželce paní Apoleně roz. Petřwaldskej. Odtud dům slul dlouho „častkovský“. (Gb. A. f. 284.) Od nich r. 1693 koupil ho p. Fr. Jak. Rejtin z Warglittů na Slavičíně a Hrádku za 1000 zl. r. a tak r. 1736 přešel na uroz. pí. Annu z Řičan roz. Reitinku z Warglittů. Po ní zdělil dům tento r. 1744 p. Fr. Karel Bogatovský sv. p. z Knurov na Raketnici, Hrádku a Hor. A Dol. Mladovicích (něm.) R. 1756 koupil ho v licitaci Ferd. Friedrich za 1710 zl.r. a r. 1760 připadl jeho dědicům v ceně 2300 zl. R 1768 koupil ho sv.p. Wafenberg z Modlingu, kraj. hejtm. za 2600 zl. r. (Gb. B. f. 190 – 96) sobě a své choti Josefě roz. Z Bevier a Freyriedu, r. 1803 Ing. Kajetán sv. p. z Bevieru, r. 1807 úředně odhadnut na 6250 zl. r. a téhož roku koupil ho krajský komisař Josef Kvokal za 7000 zl. r., r. 1808 Ing. Bohuňovský, mlynář z Uh. Brodu, za 8000 zl. r., r. 1814 Leop. a Ter. Hermann za 7200 zl. v. č. r. 1820 úředně odhadnut na 10,300 zl. v. č. (Gb. C. f. 133.) R. 1830 Ernest Reska r. 1851 Fr. Šponer za 5000 zl. k. m. (Gb. D. f. 130) Dále v novém pozem. kn 215. (4)

O jeho přestavbách a využití se mi nepodařilo sehnat další informace, v současné době slouží především jako knihkupectví.

2.2 Současný dům knih Portál

Dům č. 35 se nachází v městské památkové zóně Uherského Hradiště. Je řadovým domem ulice Hradišťanka, jež tvoří jednu ze čtyř ulic obklopujících Masarykovo náměstí dříve Svobody nebo-li hlavní. K domu náleží dvůr, který je průchozí na sousední Zelný trh propojený s druhým velkým náměstím Mariánským. Dům je tedy jakousi spojnicí mezi dvěma nejvýznamnějšími lokalitami města, Masarykovým a Mariánským náměstím.

Budova je dvoupatrová. Přízemí se skládá z průchozí pasáže s dobře zachovalými historickými prvky (jako je například klenba), která je spojnicí s atriem a následně s náměstím za ním. Pasáž je členěná vstupy do obchodních prostor. V přízemí se nachází trafika, informační oddělení s širokou nabídkou map a průvodců a knihkupectví zahrnující nejrozumnější titulky knih. Do prvního patra vede točité schodiště přímo z pasáže. Stěny zdobí stálá expozice Nadace. Jedná se o Nadaci Idy, Václava a Bety Vaculkových vystavující kresby, malby a keramické objekty ze sbírek Nadace. V prvním patře je antikvariát obsahující titulky antikvariátní na běžném knižním trhu nedostupné. Vedle antikvariátu se rozkládá oddělení knih pro děti, příroda, hoby a kuchařky. Druhé patro je věnováno oddělení učebnic, jazykových slovníků, odborné literatuře a zároveň doplněno o předměty galerie Nadace. Všechna patra jsou propojena schodištěm z pasáže.

Za domem se rozprostírá atrium s kavárnou. Ke kavárně náleží travnatá plocha s podiem využívaná jako venkovní posezení. Atrium je doplněno o plochy s rostlinami v květináčích. Květinové oblasti jsou umístěné převážně u vstupu do pasáže Domu knih. K Domu knih náleží také požární kovové venkovní točité schodiště. Součástí dvora je i parkovací plocha situovaná u výjezdu z atria.

Průchodnost a propojení celého areálu s tak významnými místy Uherského Hradiště jako jsou náměstí, kde se odehrává veškerý kulturní i společenský život je pro budovu velice přínosným artiklem. Přidává domu na významu, důležitosti, variabilitě využití, hodnotě a ceně. Zároveň se dům stává nejen spojovací komunikací, ale i místem kde se může odvíjet velká část kulturního a společenského dění.

2.2.1 Fotodokumentace současného areálu Domu Knih Portál

Obr: 16, 17. Pohled z Masarykova náměstí

Obr: 18, 19. Pohled ze Zelného trhu

Obr: 20. Pohled z pasáže do atria

Obr: 21. Průhled pasáží

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOUČASNÝ STAV PASÁŽE A ATRIA

3.1 Stav průchodu

Průchod má krásně zachovalou křížovou klenbu po celé své délce. Zdi jsou bílé a hladké. Dveře na obou stranách korespondují s tvarem klenby a jsou v horní části polokruhové. Vstupy z pasáže jak z atria, tak z Masarykova náměstí jsou celoskleněné. Tudíž se do pasáže dostává i denní světlo.

3.1.1 Stav podlahy

Podlahu tvoří dřevěné kostky, které jsou v souladu s budovou po její historické stránce.

3.1.2 Stav zdí

Zdi jsou bílé, hladké, opírá se do nich žebrová klenba sbíhající se k nosným pilířům. Jsou členěny dveřmi a z jedné strany schodištěm vedoucím do patra. Mezi těmito vstupy visí na stěnách nástěnky a to v jednotné výšce odvozené od výšky dveří. Nástěnky obsahují informace, pozvánky, upoutávky a mapy. Vzhledově se však od sebe nástěnky liší svými rámy a to jak barevností, tak tloušťkou, velikostí a tím zda jsou kryty sklem či ne.

3.1.3 Mobiliář

Stávající mobiliář je velice různorodý svým vzhledem, barevností, kombinacemi a užitými materiály.

3.1.4 Květináče

Květináče se nacházejí pouze na jedné straně pasáže až na jeden květináč, který je umístěn u vchodu. Jsou to betonové nádoby polokruhového tvaru, bílé barvy a dvou typů velikostí. Roste v nich vždy jen nižší porost.

3.1.5 Lavičky

Celkem jsou v prostoru čtyři lavičky umístěné podélně se stěnou v blízkosti dveří. Jsou tvořeny kombinací materiálů kovu a dřeva. Nachází se pouze na jedné straně průchodu a jsou rozmístěny po celé jeho délce.

3.1.6 Regály

Najdeme zde čtyři regály. Regály jsou dřevěné z čelní strany kryté sklem. Jeden z nich je otevřený, nezasklený. Slouží k umístění letáků, časopisů, nejrůznějších informací a nalezneme ho hned u vstupních dveří vedoucích na hlavní náměstí. Tři zbylé regály tvoří jakousi upoutávku knihkupectví, jež se nachází v přízemí a obsahují převážně vystavované knihy. Jeden z těchto výstavních regálů je nízký, vychází přímo od podlahy, je vsazený do výklenku a vyčnívá pouze jeho skleněný korpus. Zbylé dva visí ve výšce lícující s výškou dveří.

3.1.7 Bankomat

Mezi vstupy do knihkupectví se nachází bankomat. Ten zužuje průchod a vzhledem k jeho umístění, není možné dodržovat diskrétní zónu.

3.1.8 Osvětlení

V pasáži se vyskytuje pouze jeden typ svítidel. Je zde vidět snaha o vytvoření jakéhosi starobylého stylu světla. Svítidlo je složeno z krycího světelného talíře kolmo umístěného na stěně, v němž se nachází světelný zdroj. Nad svítidlem jsou připevněny měděné tabulky s nápisem. Světlo je připevněno v místě, kde se stěny začínají sbíhat a přechází do klenby.

3.1.9 Odpadkové koše

Nalezneme zde pouze jeden odpadkový koš a to u bankomatu.

3.2 Stav atria

Pasáž ústí do atria obklopeného budovami rozličných fasád a výšek. Fasády na budovách jsou v dobrém stavu. Budovy svou tvarovou různorodostí utváří celkovou podobu dvora, který vede do průchodu směřujícího na druhé náměstí.

3.2.1 Stav venkovní podlahy

Drobné kamenné dlaždicové kostky tvoří hlavní cestu atriem vedoucí od pasáže k východu na Zelný trh. Na všechny ostatní cesty je užitá zámková dlažba. Prostor pro

kavárenské posezení a cesty k němu vedoucí včetně bezbariérové přístupu jsou tvořeny dalším podlahovým dlažebním prvkem.

3.2.2 Stav travnatých ploch

Travnaté plochy lemují komunikaci, dotváří vstup pasáže a vyplňují nevyužité prostory kolem zdí budov. Zároveň doplňují prostor před kavárnou. Zatravněná plocha v letních měsících slouží jako venkovní zahrádka. Veškerý vyšší porost v podobě keřů a stromků je umístěn v květináčích, které se nachází na policích, soklech, zemi, schodišti a travnaté ploše.

3.2.3 Stav kavárny

K jedné ze stěn v atriu přiléhá jednopodlažní budova kavárny, která je však od okolních domů z obou stran odsazena. Odsazení od Domu Knih je z důvodu potřeby umístění požárního schodiště na budově. Odsazení ze strany druhé je podmíněno potřebou denního světla v interiéru budovy. Kavárna tvoří tedy samostatný celek. Její střecha je šikmá, pro stěny fasády bylo užito modré barvy. Stěny doplňují velká francouzská okna, aby do interiéru pronikalo co nejvíce denního světla, a také aby se dala v teplém počasí kavárna otevřít a propojit s venkovním prostorem. Venkovní prostor kavárny zahrnuje i jeho vybavení, avšak toto vybavení je mobiliářem kavárny samotné, tudíž se jím nebudu v následujících pasážích zabývat. Vchod do kavárny se nachází z boku budovy.

3.2.4 Mobiliář

Převážná část mobiliáře náleží ke kavárně.

3.2.5 Osvětlení

Atrium nabízí osvětlení pouze v blízkosti kavárny. Nástěnná světla jsou umístěná na její fasádě, dále jsou světelné sloupky rozmístěné před budovou kavárny v okruhu užívaném jako venkovní posezení.

3.2.6 Odpadkové koše

Koše obložené dřevěným korpusem nalezneme pouze u budovy kavárny. Kromě těchto běžných odpadkových košů, se zde nachází viditelně ve výklenku popelnice, které nejsou nijak odděleny.

3.2.7 Parkovací místa

Hned u výjezdu z areálu se ve výklenku nachází parkovací plocha, v bezprostřední blízkosti popelnic.

3.2.8 Stojany na kola

Stojany tvoří kovový rám vedle travnaté plochy vedle venkovního prostoru kavárny.

3.3 Celkový dojem

Průchod je ve velmi dobrém, zachovalém a udržovaném stavu, a to jak stěny tak i podlaha, což je jeho největší předností. Rozmístění mobiliáře se však jeví jako poněkud nevhodné a nepřehledné. V prostoru jsou umístěny rozměrné prvky, které ubírají průchodu na místě potřebném k lepší průchodnosti a tvoří ho zaplněným a tmavým. Zejména umístění bankomatů je zcela nevhodné. Lavičky jsou v dobrém stavu bez jakýchkoliv poškození, avšak na tak malém prostoru se jich nachází poněkud velké množství a polovina z nich je naprosto nevyužita. Zároveň nekorespondují s prvky atria za pasáží. Hustě pověšené plakáty po celé délce obou stěn prostor ještě více opticky zaplňují. Nemluvě o tom, že jejich náplň a forma je až příliš různorodá a odlišná. Umístění rostlin do pasáže bych ohodnotila velmi kladně. Květiny působí na lidi velice příjemně. Jejich rozmístění po celé délce jedné ze stran, počet, tvar a zvolený porost však nepovažuji za příliš vhodné řešení. Otázku osvětlení bych považovala za zajímavou, ale ne příliš vhodnou. Stávající světla jsou sice v hojném počtu, ale osvětlení je bohužel nedostačující, protože není využíváno svítidel i během dne. Vzhledem k tomu, že přes den se do pasáže nedostane potřebné množství světla je potřeba tam umístit nějaké světelné zdroje, které by mohly být využívány celodenně. Stávající svítidla míří vzhůru, aby světlo neoslňovalo a nasvětlovalo klenbu. Světla jsou umístěna nad vchody.

O atrium je pečováno stejně svědomitě jako o pasáž. Komunikace jsou v dobrém stavu. Mezi dlažebními kostkami neprorůstá tráva. Květináče a travnaté plochy jsou zelené a upravené, i když na některých místech poněkud přehuštěné. Ne příliš esteticky působí souvislá řada květináčů různého typu a tvaru s odlišnou velikostí, s porostem podél jedné ze stěn atria. Naopak u průchodu, jež z atria ústí na druhé náměstí, nenajdeme jedinou rostlinu. Kavárna ve vnitřním prostoru dvora má upravené okolí a potřebné vybavení jako jsou stojany na kola, světla, bezbariérový nájezd atd. dle potřeb fungování. Svým rozsáhlým příslušenstvím a zároveň bočním odsazením od okolních budov však zasahuje až příliš do prostoru. Jakékoliv jiné užití tak velkého prostoru atria je pak zcela nemožné. Osvětlení prostoru připadá v současné chvíli pouze na vybavení prostoru kavárny. Vzhledem k otevírací době budovy, která je pouze do brzkých podvečerních hodin, je to pochopitelné a dostačující. Avšak vezmeme-li v úvahu, že by budova byla otevřena déle či bychom chtěli něco v prostorách atria pořádat, byla by tato světla nedostačující. Počet světel by se musel rozšířit a světla by musela být rozmístěna více po areálu. Nedostatkem světelných prvků trpí komunikace v atriu vedoucí do pasáže, která by měla být osvětlena. Zvláště nevhodně působí viditelně umístěné popelnice s odpadem v atriu, což prostoru ubírá na estetičnosti. Je nutno popelnice umístit tak, aby nebyly příliš viditelné a vytvořit jim, byť pomyslnou, zástěnu.

Pro současné fungování areálu: atria a pasáže je řešení nepříliš šťastné. Nebude zde však nutno nijakých drastických úprav. Prostor je potřeba vyklidit od přebytečných prvků a utvořit ho přehlednějším. Prvky je třeba sjednotit do jednotné formy a vyřešit otázku lepšího, snadnějšího, pohodlnějšího a příjemnějšího pohybu v prostoru. Prostor by nás měl něčím oslovit, zaujmout a zpříjemnit dobu, jež v něm strávíme. Při rekonstrukci je nutné pozvednout a upoutat na historické jádro budovy a využít ho co nejefektivněji ve svůj prospěch. Budova není jen jednou z mnoha historických budov v jádru města, ale hlavně je neopomenutelnou spojnicí dvou nejvýznamnějších míst Hradiště. Podobu a funkci informačního a kavářského prostoru bych zde zachovala avšak v jiné formě, jež by propojovala budovu a atrium.

3.4 Dokumentační fotografie

3.4.1 Pasáž

Obr: 22, 23, 24, 25. Pohledy do pasáže

Obr:26. Celkový vzhled pasáže

Obr: 27. Mobiliář pasáže

3.4.2 Atrium

Obr:28, 29, 30. *Materiálová, barevnostní, výšková různorodost atria*

Obr: 31, 32, 33. *Plochy s porostem*

Obr: 34, 35. Kavárenský prostor

Obr: 36. Popelnice a parkovací místa

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

4 NÁVRH

Cílem mého návrhu pasáže bylo vytvořit místo, které by bylo pro své návštěvníky zajímavé a upoutalo je na tolik, že by se v něm rádi zastavili a strávili část svého volného času. V pasáži jsem tedy jako hlavní náplň užíla naučnou stezku. Stezka zahrnuje významné události a místa Uherského Hradiště reprodukované prostřednictvím textů a fotografií. Tento prvek bude zajímavý nejen pro své rodáky nebo návštěvníky, ale zároveň bude jistě vyhledáván školními exkurzemi či exkurzemi některých zájmových kroužků.

Pasáž na svém konci ústí do atria, které jsem pojala jako veřejné místo pro posezení, ale hlavně jako místo střetávání určené například pro literární besedy, vystoupení zájmových kroužků, filmové či hudební vystoupení apod. Zároveň si díky naučné stezce v pasáži návštěvníci uvědomí, jakou toto atrium má významnou úlohu, když je spojnici dvou významných náměstí Uherského Hradiště a proč. Atrium je vybaveno velice neobvyklým hravým způsobem a je doplněno o promítací plochu. K atriu patří kavárna umístěná v Domu Knih. Kavárna se dá stejně tak dobře využívat ve vnitřních prostorech Domu Knih jako ve venkovním prostředí atria.

Obě části, pasáž i atrium spolu v mém návrhu úzce souvisí. Jejich náplň a prvky na sebe navazují. Celý prostor propojují v jeden celek.

4.1 Pasáž

Průchodu v pasáži bych chtěla zachovat jeho historický charakter. Prvky v pasáži jsem odstranila (květináče, regály) a některé z nich přemístila (bankomaty) na vhodnější místo nacházející se v areálu přízemí budovy.

4.1.1 Podlaha

Podlaha zůstala zachována. Dřevěné kostky působí velice příjemně, nejsou nijak poškozené a jsou v souladu s historickým jádrem, tudíž není důvod je měnit. Pouze jsem do podlahy mezi kostky zakomponovala světelné prvky a to po obou stranách pasáže. Tvar světla odpovídá velikosti dřevěné kostky. Světlo je kryto tvrzeným pískovaným sklem. Od stěn jsou vzdáleny 50 cm a jsou od sebe v rozmezí 150 cm (50 cm vzdálenost zaručuje, že návštěvník dívající se na expozici nebude na světle stát a tudíž si clonit). Tyto světelné prvky lemují, osvětlují a vymezují trasu průchodu.

4.1.2 Rostliny

Mezi dveře, které vedou do knihovny, jsem umístila plochu pro rostliny. Toto místo jsem si vybrala, protože v něm dochází k odklonění stěny v šikmém směru. Porost srovnává toto lomení a pokračuje v přímém směru se stěnou rovnou - hlavní. Rostlina je opatřena květináčem zabudovaným do podlahy. Je vsazena do hlubokého samozavlažovacího truhlíku, který zajistí květině dostatek vody i to že se kořeny nedostanou pod dřevěné kostky podlahy a nenaruší ji například výmoly, hrby či prorůstajícími kořeny stromku. Zvolila jsem zde rostlinu Ficus Benjamín drobnolistý. Je celoročně zelený, nekvete (nehrozí pylová alergie), dá se dobře tvarovat a nevyžaduje zvláštní péči. Navíc by byl umístěn nedaleko prosklených dveří, tudíž by se mu dostalo množství denního světla. V zimním období se však během dne nedostane do pasáže tolik světla, ale tato rostlina je schopna růst i ve stinném prostředí.

4.1.3 Lavičky

V prostoru se původně nacházely lavičky čtyři, které nebyly ani z poloviny využity. Jejich počet jsem tedy snížila pouze na jednu větší. Nachází se v místě květinového prostoru, kde se zeď lomí. Protahuje a srovnává stěnu v místě odklonu. Je zde užito stejného designu jako v atriu, které je s pasáží propojeno.

4.1.4 Instalace na stěnách

V pasáži jsem vytvořila naučnou stezku. Jedná se o stálou expozici tykající se historie vývoje a vzniku města Uherské Hradiště. Jeho historie je velice bohatá a jak jsem zjistila, Hradišťané o ní moc nevědí. Historické fotografie a legendy k nim náležející jsou umístěny v dřevěných rámech, kterým je ponechána jejich struktura, a jsou kryty sklem. Jsou pevně připevněny. Drží se v jedné rovině v souladu s výškou dveří. Všechny mají stejný tvar a velikost. Nejužší stěna vedle schodiště a poslední stěna u východu do atria neobsahují materiály naučné stezky. U schodiště je umístěn orientační plán budovy, na stěně u východu současná mapa Uherského Hradiště. Profil těchto exponátů má stejný charakter jako všechny ostatní vystavované objekty, aby nedošlo k narušení prostoru.

4.1.5 Osvětlení

Osvětlení v podlaze by bylo pro pasáž nedostačující tudíž si okolnost vyžádala umístění světelných zdrojů i na stěny. Světla jsou zabudována ve stěně a to vždy v místě kde dochází ke sbíhání stěny a klenby. Nejsou nijak kryta, poněvadž jsou do stěn zapuštěna, tudíž nijak nenarušují celkový vzhled. Poskytují prostoru dostatečné množství světla a zároveň nesvětlují klenby stropu.

4.1.6 Ostatní

4.1.6.1 *Odpadkové koše*

Jsou stejného designu jako koše v atriu. Jejich hranolovitý tvar umožňuje umístění do rohů. Situovala jsem je vždy ke dveřím na obou stranách pasáže.

4.1.6.2 *Orientační systém*

Dveře jsou zasazeny do tlustých zdí, kterých jsem pro tento účel využila. Tabulky jsem umístila na boční stranu stěny příslušných dveří.

4.2 Atrium

Z atria jsem odstranila stávající kavárnu, jež zabírala téměř celý prostor, který tak nelze nijak využít. Snažila jsem se zde vytvořit veřejný společenský prostor, kde by se mohly odehrávat nejrůznější programy, jako jsou přednášky, čítarenské večery, také jsem zde umístila letní kino, což umožňuje k programům užití doprovodné projekce, hudební a taneční vystoupení a podobně. Město totiž žádný takovýto prostor nemá a tyto akce je tedy možné pořádat jen na náměstích, což je například pro malý okruh lidí velice nákladné. Kavárenský prostor zde zůstal zachován, ale ve zcela jiné podobě. Tvoří ho seskupení zídek rozmístěných v celém atriu, zároveň ho člení a dodávají mu na volnosti a hravosti. Kromě výše zmíněného letního kina s promítacím plátnem je zde umístěno několik vodních ploch a rostliny v podobě nízkých stromků a keřů.

4.2.1 Komunikace

Stávající dlažební kostky jsem zaměnila za přírodní kamen o velikosti dlaždic 50 x 50 cm světlé barvy. Dlaždice mají jemnou povrchovou strukturu což se ocení hlavně

v zimních měsících při námrazách. Navíc jejich velikost dává vyniknout prostoru a přidává mu na velkoleposti.

4.2.2 Porost

Rostliny jsou situovány do třech oblastí. Nejsou už umístěny do květináčů, jak tomu bylo dosud, ale vyrůstají přímo ze země. Vždy jsou přidruženy k vodním plochám. Jsou prezentovány především jehličnatými nižšími stromky a keříky. Jehličnany jsou vybrány zcela záměrně, jsou celoročně zelené (mizí problém s odklizením listů), nekvetou (nehrozí pylové alergie), vhodné pro venkovní prostory a nevyžadují žádnou zvláštní péči. Zeminu mezi porostem vyplňují drobné kamínky (dobře drží vodu a zabraňují značnému vysychání půdy). Dlažbu a oblast s rostlinami dělí nízký obrubník z umělého kamene.

4.2.3 Vodní plochy

Vodní plochy rozdílných velikostí obdélníkového tvaru se nachází v blízkosti posezení v kombinaci s porostem, jež prostor doplňují. Důvod umístění je jednoznačný, voda a rostliny působí na lidi velice klidným a příjemným dojmem. Bazénky jsou nízké, zapuštěné do země pouze 20 cm z toho 15 cm činí voda s valounky. Vodní plochy jsou v jedné rovině s dlažbou opatřeny pouze centimetrovým soklem. Dno vyplňují drobné zaoblené kamínky nejrůznějších barev. V zimním období se voda vypouští a ponechávají se pouze volná snížená místa s kamínky. Místa na vodu jsou nízká jednak z bezpečnostních důvodů, protože se v areálu pohybují i malé děti, ale také z důvodu snadnější údržby a jsou schopny plnit svou estetickou funkci i při tak malém zahloubení.

4.2.4 Promítací plocha

Plátno je umístěno v místě, kde dříve stála budova kavárny. Rozprostírá se do velikosti 8 m šířky a sahá do výšky 5 m. Jeho samotná výška je však 4 m a je odsazeno 1 m nad zemí. Pod ním se nachází největší vodní plocha v areálu, přičemž se využívá jejího zrcadlení promítaného média. K ovládání plátna slouží roletový systém. Plátno je kotveno k zemi pomocí ocelových lan. Součástí promítacího prostoru je i zásuvný systém na zemi, který je umístěn hned pod plátnem po celé jeho délce, díky němuž je možné vodní plochu uzavřít a vytvořit na jejím místě pódium. Na téže stěně, kde se nachází promítací plátno, jsou umístěny světelné reflektory sloužící k nasvětlení pódia. Reflektory jsou celkem čtyři, pohyblivé, rozmístěné ve stejných rozestupech.

4.2.5 Posezení

Celé posezení navazuje na prostoru knihkupectví, do kterého jsem umístila ve svém návrhu i kavárnu. Účelem bylo propojit vnitřní a venkovní prostor. Oba sektory jsou však vytvořeny tak, aby byly schopny fungovat naprosto samostatně. Posezení vymezují zídky o výšce 80 cm. Ty jsou rozmístěné po celém prostoru atria. Zídky vybíhají přímo ze stěny Domu Knih. Tyto stěny, nebo-li zídky, jsou dvojího typu. V jednom směru jsou stěny zděné, v druhém směru dřevěné. Vždy svírají pravý úhel. Dvojí materiálové spojení je inspirováno rozličností fasádou domů, kdy v jednom pohledu vidíme neomítnuté cihlové stěny, kterým je ponechána jejich struktura. V tomto úhlu pohledu jsou nízké zídky zděné. Otočíme-li se o 90° uvidíme fasádu světle žlutou, hladkou, omítnutou, tudíž zde je užito dřeva, aby pohled na tuto stranu byl co nejčistší. Tyto nízké stěny slouží zároveň jako části lavičky, která je dřevěná a je přímo jejich součástí. Zídky slouží jako opěrky a zároveň nabízí možnost odkládání věcí. Stěny slouží i jako zástěna proti větru. Mezi zídkami jsou rozmístěny typové dřevěné stolky čtvercového tvaru a sklápěcí dřevěné židličky. Pomocí tohoto předělovacího komplexu získáme ohraničení pěší komunikace, přičemž nedojde k stísnění či uzavření prostoru posezení. Do záhybů stěn se dají dobře a esteticky umístit světla a odpadkové koše. Prostor mezi zídkami funguje zároveň jako posezení s obsluhou příslušící kavárenskému prostoru uvnitř Domu Knih. Posezení je však schopno fungovat samostatně, bez ohledu na to, že kavárna by měla stejnou otevírací dobu jako celý Dům Knih a byla zavřena. V případě letního kina, či nějaké jiné aktivity pořádané v atriu je tedy posezení volně dostupnou samostatnou jednotkou vybavení atria.

4.2.6 Osvětlení

Jsou zde užity litinové sloupky šedé barvy. Světlo je situováno v horní části a je kryto, což zabraňuje oslňování. Sloupky by měly být umístěny vždy v rozích zídek v místě posezení u stolu. Vyčnívají záměrně nad zídku, aby došlo k lepšímu rozptylu světla. Výhodou tohoto druhu osvětlení je především snadná nastavitelnost a vyměnitelnost světelného zdroje. Dvě z těchto svítidel jsou umístěny u vchodu, jak z náměstí, tak z pasáže.

4.2.7 Odpadkové koše

Koš zachovává stejný design jako svítidlo. Je hranolovitého tvaru, tudíž může být dobře umístěn v záhybech stěn posezení. Důraz je kladen na snadnou obsluhu při vysypá-

vání odpadků. Uvnitř odpadkového koše je vložka z tahokovu. Nad košem je víko, které ho chrání před deštěm.

4.2.8 Ostatní

4.2.8.1 Informační nástěnka

U vchodu do pasáže z atria je jedna ze stěn budovy předsunuta. Právě zde je vhodné místo pro vyvěšení informací a programu, jež bude v atriu či budově samé pořádán. Nástěnka má stejnou podobu jako ty, jež visí v pasáži.

4.2.8.2 Přístřešek

Částečně je výšková a prostorová rozmanitost budov srovnána díky předsunutému krátkému přístřešku nad vchodem do pasáže, který navazuje na balkon prvního patra. Z části kryje posezení.

4.2.8.3 Parkovací místa

Počet parkovacích míst i jejich umístění zůstalo zachováno, přičemž výklenek je od jednotného tvaru atria oddělen. Oddělení je tvořeno řadou skládající se ze čtyř květináčů s jehličnany. Tento předěl je zde, protože ve výklenku jsou umístěny popelnice. Stromky tvoří tedy jakousi pomyslnou oddělovací stěnu mezi parkovacím a odpadním prostorem a atriem samým. Květináče jsou opatřeny kolečky, mají tedy snadnou obsluhu.

4.2.8.4 Stojany na kola

Místo pro uložení kol tvoří pouze zahlubené drážky v zemi. Tyto drážky jsou umístěné na levé straně od plátka kolmo ke zdi a tvoří jednu řadu. Drážky zajišťují obvodové plechy. Jejich výhodou je, že nijak nenaruší atrium zbytečnými vystouplými konstrukcemi.

4.2.9 Rozmanité stěny budov v atriu

Stěny v atriu jsou velice různorodé. Jejich různorodost spočívá v jejich struktuře a barvě, stejně tak i v odlišných výškách budov. Velkou roli hraje i to jak moc jsou jednotlivé budovy do prostoru vystavěny. Půdorys atria obklopeného takovými rozmanitými budovami je tedy velice tvarově rozehraný. Stěny náležející Domu Knih mají povrchovou

strukturu tvořenou neomítnutým zdivem. Byla jim ponechána jejich cihlová struktura a původní barva. Toho jsem využila jako inspiračního faktoru při tvorbě posezení. Budova navazující na Dům Knih je omítnuta a má fasádu světle žluté barvy, je hladká bez povrchové strukturované úpravy. Druhá přilehlá stěna k Domu knih je dvou výšek. Důvodem dvojí velikosti byly stavby sousedící, které tam v současné době nejsou. Mezi pozemky má v současné době tato stěna jen dělicí funkci. Tuto stěnu bych srovnala do jedné roviny. V současné chvíli je také stěna neomítnutá a povrchová struktura s holým zdivem působí zanedbaně a nečistě. Chtěla bych tedy tuto stěnu omítnout a to stejným způsobem a barvou jako je budova jí protilehlá. Důvodem pro tuto variantu úpravy je udělat prostředí sladěné, čisté a korespondující s okolím. Zároveň tato povrchová úprava bude vizuálně ladit se zídkami posezení stejně jako budova protější. Promítací plátno společně s vlastním krytým roletovým systémem a reflektory je umístěno na stěně ve výšce 5 m. Další budova obklopující tento venkovní prostor je zelené barvy s hladkou omítnutou fasádou. Prostor atria tedy působí velice hravě a je v souladu s barevností budov. Všem budovám a stěnám s výjimkou jedné doposud nezrekonstruované, která tvoří dělicí prvek mezi dvěma pozemky, bych stěny nechala v původních barvách i povrchových strukturách a úpravách.

4.3 Půdorysné změny

Půdorysné změny v přízemí prostoru Domu Knih Portál byly nutné k dosažení lepšího uspořádání prostor. Veškeré změny se odvíjely od záměru zvětšení a zpřehlednění prostoru pasáže a atria.

4.3.1 Kancelář

Byla přesunuta do druhé části přízemí budovy. V tomto místě se v současné době nachází oddělení pro mapy a informační centrum. Místnost je opatřena oknem. Nachází se v blízkosti vstupních dveří vedoucích z hlavního náměstí. Vzhledem k lepší dostupnosti kanceláře považuji toto místo za vhodnější než předchozí umístění.

4.3.2 Infocentrum

Bývalá místnost pro mapy kam jsem umístila kancelář je předělena stěnou, takže vznikly dva samostatné sektory. Kancelář sousedí s úzkou místností otevřenou do pasáže. Zde jsem na konec místnosti zakomponovala bankomaty. Bankomaty jsou od sebe a okolního prostoru odděleny paravány. Paravánová zástěna zaručuje dodržování diskrétní zóny,

kteřá u původního umístění bankomatů v pasáži nebyla. Na stěnách visí nekryté nástěnky s informacemi a pozvánkami na kulturní akce města. Prostor vyplňuje i panel s propagačními materiály, letáčky, mapkami, vizitkami či pozvánkami. Osvětlení je stejného designu a stejně umístěno jako v pasáži. Podlaha pasáže tvořená dřevěnými kostkami je též protažena do tohoto výklenku, aby prostor měl celkově stejný charakter jako pasáž.

4.3.3 Kavárna

Venkovní kavárnu jsem přestěhovala do prostoru knihkupectví, do části kde zeď sousedí přímo s atriem. V současné chvíli je v těchto prostorách umístěna kancelář, sociální zařízení a část knihkupectví. Sociální zařízení jsem přemístila. Tento prostor o velikosti 5 x 9 m potřebuje radikální rekonstrukci, aby mohl být využíván jako kavárna. Zároveň jsem k němu přistupovala tak, aby mohly být zachovány všechny historické prvky, které představují především velmi dobře zachované klenby.

Stávající okna jsem nahradila okny francouzskými. Umožňují nejen průchod velkého množství světla, ale hlavně mohou být plně otevřeny do atria. Tímto propojením atrium zcela splyne s budovou. Mezi okny zůstane jen nosný sloupek. Vchod do prostor kavárny bude tedy dvojitý. Stávající z pasáže, který zůstal ve stejné podobě a nebo vchod otevřeným francouzských oken. Nově vzniklou místnost odděluje od prodejny knihkupectví posuvná, částečně prosklená stěna, kterou je možné projít tedy do kavárenského prostoru.

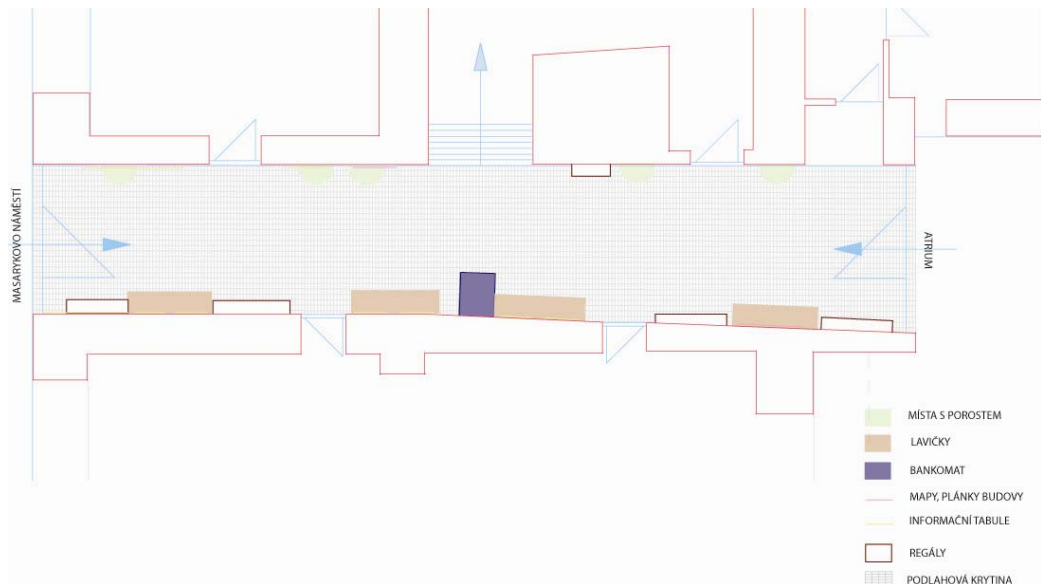
Vybavení kavárny zahrnuje regály a skříňky pro příslušenství, malou ledničku, umyvadlo umístěné v baru a samotný barový pult. K tomuto pracovnímu, barovému prostoru přiléhá místnost určená pro zázemí kavárny. Vybavení zachovává stejný design, jako mají prvky atria. Světla ve stěnách jsou zabudována a umístěna stejným způsobem jako světla v pasáži. Podlahu tvoří dlažba z umělého kamene, která do kavárny přechází z venkovního prostoru atria.

Kavárna je zároveň čítárnou, která zde chybí. Součástí jejího vybavení jsou police, kde se nachází volně dostupné knihy k zapůjčení v kavárenském vnitřním prostoru. Tyto police s knihami jsou situovány podél sten místnosti a vedou od podlahy až po strop. Zároveň je zde zakomponována i sekce knih „zdarma“, která byla doposud umístěná v pasáži. Kromě knih jsou zde k zapůjčení a nahlédnutí i časopisy, mapy a průvodci.

Sociální zařízení, jež patří ke kavárně, nalezneme v blízkosti posuvné stěny spojující kavárnu a knihkupectví.

4.3.4 Návrh změn půdorysu

PRŮCHOD – PASÁŽ

Obr: 37. Stávající stav půdorysu

Obr: 38. Návrh změn půdorysu

ATRIUM

Obr: 39. Stávající stav půdorysu

Obr: 40. Návrh změn půdorysu

ZÁVĚR

Práce splňuje zadání, které se týkalo navržení pasáže a s ním spojeného atria Domu Knih Portál. Snažila jsem se, aby se budova stala propojovacím článkem dvou významných míst, jako jsou Masarykovo a Mariánské náměstí. Dům má být součástí kulturního dění na těchto místech. Toto veřejně uvědomělé propojení z něj udělá atraktivní místo, jak pro své návštěvníky tak pro procházející, kteří budou budovu užívat třeba jen jako zkratku. Dala jsem budově nový nádech a přitom jsem zachovala její historické hodnoty a zviditelnila je.

Pasáž jsem mnohem více zpřístupnila jejím potencionálním uživatelům. Dala jsem jí jednoduchý ráz, působící velice příjemně a čistě a zvětšila jsem její prostor přemístěním prvků tam umístěných. Výzdobu pasáže jsem pojala jako naučnou stezku. Všechny její prvky mají jednotnou formu. Tím, že pasáž nabyla takovéto funkce, se z ní stane velice vyhledávané místo, jak pro své rodáky tak i návštěvníky města

Prostory v přízemí jsem uzpůsobila tak, aby měly co nejvíce funkční ráz a dostupnost všech nabízených sektorů. Prvky v prostorách ladí s prostory navazujícími či sousedícími. V celém areálu je užito stejných či korespondujících designových prvků, materiálů, osvětlení, mobiliářů a užití rostlin.

Atrium se dle mého návrhu stalo dějištěm kulturních akcí. Je nyní vhodné pro jakékoliv společenské užití. Prostor je dobře dostupný široké veřejnosti. Velkou výhodou je propojení samotného Domu Knih s venkovním prostorem pomocí kavárny a venkovního posezení. Doplnění o porost a vodní plochy z něj dělá harmonické místo.

Závěrem bych svou práci zhodnotila jako jednu z možných variant řešení prostoru pasáže a atria. Je to nový pohled na stávající situaci. Myslím, že užití atria jako veřejného prostoru pro kulturní akce může být jen přínosné, a to jak po stránce kulturní tak i finanční. Naučná stezka v pasáži se stane lákadlem mnoha lidí, škol a kroužků. Dům se také díky těmto možnostem dostane do povědomí občanů a stane se navštěvovanějším a vyhledávanějším než dosud.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1]KRÁLOVSKÉ MĚSTO UHERSKÉ HRADIŠTĚ průvodce města a okolí Karel Jaromír Obrátil, nakladatelství A. Kiesswettera, tisk Karel Novotný, zapůjčeno Slovanským museem 20:5: 1835
- [2]UHERSKÉ HRADIŠTĚ MĚSTO A OKRES, Národohospodářská Propagace Československa 1934, Redakční rada: Bedřich Beneš Buchlovan, František Cejnar, Štěpán Slavotín, tiskárny Pokorný a spol. v Brně
- [3]KRÁLOVSKÉ MĚSTO UHERSKÉ HRADIŠTĚ 1990 – 2001 Obnova Historického jádra, náklad 2000 ks. vydání 1. Uherské Hradiště 2002, vydalo studio5,v.o.s, Josef Janáč, Aleš Hogl, Petr Titz
- [4]TOPOGRAFIE 1921, UHERSKÉ HRADIŠTĚ, Bohumil Fišer, tisk a náklad Karla Novotného v Uherském Hradišti
- [5]UHERSKÉ HRADIŠTĚ VE FOTOGRAFII, Zemek Metoděj, nakladatelství Blok v Brně 1977, 629 publikací, 4000 výtisků
- [6]UHERSKÉ HRADIŠTĚ MONOGRAFIE O STAVEBNÍM A UMĚLECKÉM VÝVOJI MĚSTA, Alena a Vilém Jůzovi, první vydání vydalo krajské museum v Gottwaldově r. 1958, 2003 edice Návraty v Uherském Hradišti, náklad 800 ks
- [7]UHERSKÉ HRADIŠTĚ Zmizelá Morava, Jaromíra Čoupková, Blanka Rašticová
- [8]Vydalo nakladatelství Ladislav Horáček – Paseka v Praze a Litomyšli roku 2008 jako svou 1004 publikaci, ISBN 978-80-7185-943-7
- (x) propagační materiály Uherského Hradiště